

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 23ης Απριλίου 2020*

«Προσφυγή λόγω παραβάσεως – Οδηγία 2009/147/ΕΚ – Διατήρηση των αγρίων πτηνών – Άδειες εαρινής θήρας αρσενικών πτηνών του είδους “πουπουλόπαπια” (*Somateria mollissima*) στην επαρχία Åland (Φινλανδία) – Άρθρο 7, παράγραφος 4, και άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ’ – Έννοιες “ορθολογική εκμετάλλευση” και “μικρές ποσότητες”»

Στην υπόθεση C-217/19,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ λόγω παραβάσεως, που ασκήθηκε στις 8 Μαρτίου 2019,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον C. Hermes και την E. Ljung Rasmussen,

προσφεύγουσα,

κατά

Δημοκρατίας της Φινλανδίας, εκπροσωπούμενης από τον J. Heliskoski, επικουρούμενο από τον J. Bouckaert, την D. Gillet και την S. François, avocats,

καθής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, M. Safjan, L. Bay Larsen και C. Toader (εισηγήτρια), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας, επιτρέποντας κατ' επανάληψη από το 2011 τη χορήγηση αδειών εαρινής θήρας της αρσενικής πουπουλόπαπιας (*Somateria mollissima*) στην επαρχία Åland (Φινλανδία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 4, και από το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ 2010, L 20, σ. 7, στο εξής: οδηγία περί πτηνών).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 3 έως 6 και 10 της οδηγίας περί πτηνών:

«(3) Στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών, ένας μεγάλος αριθμός ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση υφίσταται μείωση του πληθυσμού του, η οποία είναι ταχύτατη σε ορισμένες περιπτώσεις και η μείωση αυτή αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, ιδίως εξαιτίας των απειλητικών συνεπειών της για τη βιολογική ισορροπία.

(4) Τα είδη των πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών είναι κατά μεγάλο μέρος αποδημητικά. Τα είδη αυτά αποτελούν κοινή κληρονομιά και η αποτελεσματική προστασία των πτηνών συνιστά περιβαλλοντολογικό πρόβλημα τυπικά διασυνοριακό που συνεπάγεται κοινές ευθύνες.

(5) Η διατήρηση των πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών είναι αναγκαία για την πραγμάτωση των στόχων της [Ευρωπαϊκής Ένωσης] στους τομείς της βελτιώσεως των συνθηκών ζωής και της αειφόρου ανάπτυξης.

(6) Τα προς λήψη μέτρα πρέπει να εφαρμόζονται στους διάφορους παράγοντες που μπορούν να επιδράσουν στο επίπεδο πληθυσμού των πτηνών, δηλαδή τις επιπτώσεις των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και κυρίως την καταστροφή και τη ρύπανση των οικοτόπων τους, τη σύλληψη και τη θανάτωση από τον άνθρωπο καθώς και το εμπόριο που δημιουργούν οι δραστηριότητες αυτές και είναι σκόπιμο να προσαρμοσθεί ο βαθμός αυτών των μέτρων στην κατάσταση των διαφόρων ειδών στο πλαίσιο μιας πολιτικής διατηρήσεως.

[...]

(10) Λόγω του επιπέδου του πληθυσμού τους, της γεωγραφικής κατανομής τους και του ρυθμού αναπαραγωγής τους στο σύνολο της [Ένωσης], ορισμένα είδη μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο θήρας, πράγμα που αποτελεί αποδεκτή εκμετάλλευση, εφόσον θεσπισθούν και τηρηθούν σεβαστά ορισμένα όρια, καθότι η θήρα αυτή πρέπει να είναι συμβατή με τη διατήρηση του πληθυσμού αυτών των ειδών σε ικανοποιητικό επίπεδο.»

- 3 Το άρθρο 1 της οδηγίας περί πτηνών έχει ως εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία αφορά τη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν εκ φύσεως σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών στο οποίο εφαρμόζεται η [Σ]υνθήκη. Έχει ως αντικείμενο την προστασία, τη διαχείριση και τη ρύθμιση των ειδών αυτών και κανονίζει την εκμετάλλευσή τους.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα πτηνά, τα αυγά τις φωλιές και τους οικοτόπους τους.»

4 Το άρθρο 2 της ως άνω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη υιοθετούν όλα τα αναγκαία μέτρα με σκοπό να διατηρηθεί ή να προσαρμοσθεί ο πληθυσμός όλων των ειδών των πτηνών που αναφέρονται στο άρθρο 1 σε επίπεδο που να ανταποκρίνεται μεταξύ άλλων στις οικολογικές, επιστημονικές και μορφωτικές απαιτήσεις, λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη τις οικονομικές και ψυχαγωγικές απαιτήσεις.»

5 Το άρθρο 5, στοιχεία α' και ε', της εν λόγω οδηγίας έχει ως εξής:

«Με την επιφύλαξη των άρθρων 7 και 9, τα κράτη μέλη υιοθετούν τα αναγκαία μέτρα για να εγκαθιδρύσουν ένα γενικό καθεστώς προστασίας όλων των ειδών πτηνών που αναφέρονται στο άρθρο 1 και περιλαμβάνουν ειδικότερα την απαγόρευση:

α) τ[ης] εκ προθέσεως [θανατώσεως] ή συλλήψεως πτηνών με οιονδήποτε τρόπο·

[...]

ε) της κατοχής των ειδών πτηνών, των οποίων απαγορεύεται η θήρα και η σύλληψη.»

6 Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 4, της οδηγίας περί πτηνών προβλέπει τα εξής:

«1. Ανάλογα με το επίπεδο του πληθυσμού τους, τη γεωγραφική κατανομή και το ρυθμό αναπαραγωγής τους σε όλη την [Ένωση], τα αναφερόμενα στο παράρτημα II είδη είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο θηρευτικών πράξεων στα πλαίσια της εθνικής νομοθεσίας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η θήρα αυτών των ειδών να μην υπονομεύει τις προσπάθειες διατηρήσεως που αναλαμβάνονται στη ζώνη εξαπλώσεώς τους.

[...]

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η θηρευτική δραστηριότητα στην οποία συμπεριλαμβάν[εται] και η ιερακοθηρία, όπως προκύπτει από την εφαρμογή των ισχυουσών εθνικών διατάξεων, σέβεται τις αρχές μιας ορθολογικής χρησιμοποίησης και μιας οικολογικά ισορροπημένης ρυθμίσεως για τα είδη πτηνών που αφορά, και ότι η πρακτική αυτή είναι συμβιβάσιμη, ως προς τον πληθυσμό των ειδών αυτών, και ιδιαίτερα των αποδημητικών, με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το άρθρο 2.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ιδιαίτερα ώστε τα είδη στα οποία εφαρμόζεται η θηρευτική νομοθεσία να μη θηρεύονται κατά την περίοδο φωλεοποίησης, ούτε κατά τις διάφορες φάσεις της αναπαραγωγής και εξαρτήσεως.

Όταν πρόκειται για αποδημητικά είδη μεριμνούν ιδιαίτερα ώστε τα είδη που υπόκεινται στη θηρευτική νομοθεσία να μη θηρεύονται κατά την περίοδο αναπαραγωγής και κατά την επιστροφή τους στον τόπο φωλεοποίησης.

[...]»

7 Το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της ως άνω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«1. Εφόσον δεν υπάρχουν άλλες ικανοποιητικές λύσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 8 για τους εξής λόγους:

[...]

γ) για να επιτραπεί με αυστηρά ελεγχόμενους όρους και τρόπο επιλεκτικό η σύλληψη, η κράτηση και η ορθολογική εκμετάλλευση ορισμένων πτηνών σε μικρές ποσότητες.

2. Οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να μνημονεύουν:
- α) τα είδη που αποτελούν αντικείμενο εξαιρέσεων·
 - β) τα επιτρεπόμενα μέσα, εγκαταστάσεις ή μεθόδους συλλήψεως ή θανατώσεως·
 - γ) τις συνθήκες κινδύνου και τις χρονικές και τοπικές περιστάσεις στις οποίες οι εξαιρέσεις μπορούν να εφαρμοσθούν·
 - δ) την αρχή η οποία είναι αρμόδια να δηλώσει ότι πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις και να αποφασίσει ποια μέσα, εγκαταστάσεις ή μέθοδοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, σε ποια όρια και από ποια πρόσωπα·
 - ε) τους ελέγχους που θα πραγματοποιηθούν.»
- 8 Το άρθρο 18 της οδηγίας περί πτηνών ορίζει ότι η οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 202), όπως τροποποιήθηκε με μεταγενέστερες πράξεις, καταργείται. Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 1 της οδηγίας περί πτηνών, η οδηγία αυτή κωδικοποιεί την οδηγία 79/409.
- 9 Η πουπουλόπαπια (*Somateria mollissima*) περιλαμβάνεται στο παράρτημα II, μέρος Β, της οδηγίας περί πτηνών.
- 10 Το άρθρο 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ 1992, L 206, σ. 7, στο εξής: οδηγία για τους οικοτόπους), προβλέπει τα εξής:
- «Τα κράτη μέλη, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει άλλη αποτελεσματική λύση και ότι η παρέκκλιση δεν παραβλάπτει τη διατήρηση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των πληθυσμών των συγκεκριμένων ειδών στην περιοχή της φυσικής του κατανομής, μπορούν να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις των άρθρων 12, 13, 14 και 15, στοιχεία α) και β):
- α) για να προστατεύσουν την άγρια πανίδα και χλωρίδα και να διατηρήσουν τους φυσικούς οικοτόπους·
 - β) για να προλάβουν σοβαρές ζημιές, ιδίως των καλλιεργειών, της κτηνοτροφίας, των δασών, των πληθυσμών ιχθύων και των υδάτων και ιδιοκτησιών άλλης μορφής·
 - γ) για λόγους δημόσιας υγείας και ασφαλείας ή για άλλους επιτακτικούς λόγους προέχοντος δημοσίου συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν λόγων κοινωνικού ή οικονομικού χαρακτήρα και ευεργετικών συνεπειών πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον·
 - δ) για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς λόγους, για λόγους αποκατάστασης πληθυσμών και επανεισαγωγής των εν λόγω ειδών και για επιχειρήσεις αναπαραγωγής που απαιτούνται για τους σκοπούς αυτούς, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής αναπαραγωγής των φυτών·
 - ε) για να επιτρέψουν, υπό όρους αυστηρά ελεγχόμενους, την επιλεκτική και ποσοτικά περιορισμένη σύλληψη ή κράτηση περιορισμένου αριθμού, προσδιορισμένου από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, μερικών δειγμάτων των ειδών που αναφέρει το παράρτημα IV.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

- 11 Στην επαρχία Åland (Φινλανδία), το κυνήγι της αρσενικής πουπουλόπαπιας γίνεται κατά παράδοση την άνοιξη.
- 12 Με την απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-344/03, EU:C:2005:770), το Δικαστήριο έκρινε ότι η εαρινή θήρα της αρσενικής πουπουλόπαπιας, η οποία είχε επιτραπεί στην επαρχία Åland κατά τα έτη 1998 έως 2001, δεν συμβιβαζόταν με την οδηγία 79/409. Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, η κυβέρνηση της επαρχίας Åland δεν χορήγησε άδειες εαρινής θήρας όσον αφορά την πουπουλόπαπια κατά τα έτη 2006 έως 2010.
- 13 Το 2011, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι οι αρχές της επαρχίας αυτής είχαν χορηγήσει εκ νέου άδειες εαρινής θήρας του εν λόγω πτηνού. Έκτοτε, οι αρχές αυτές εξακολούθησαν να χορηγούν κατ' έτος άδειες (στο εξής: επίδικες άδειες).
- 14 Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι άδειες αυτές δεν συμβιβάζονται με την οδηγία περί πτηνών η οποία επιτρέπει την εαρινή θήρα μόνον εφόσον πληρούνται οι προβλεπόμενες από την ίδια προϋποθέσεις εξαίρεσης. Εν προκειμένω, η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις αυτές, καθόσον δεν απέδειξε ούτε ότι οι εν λόγω άδειες καθιστούσαν δυνατή την «ορθολογική εκμετάλλευση» ούτε ότι ο αριθμός θηραμάτων αντιστοιχούσε μόνο σε «μικρές ποσότητες» πτηνών κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.
- 15 Στις 22 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή απηύθυνε στη Δημοκρατία της Φινλανδίας προειδοποιητική επιστολή δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, με την οποία υποστήριξε ότι ο καθορισμός εαρινών περιόδων θήρας το 2011 και το 2012 δεν ήταν συμβατός με τα άρθρα 7 και 9 της οδηγίας περί πτηνών.
- 16 Με την από 21 Ιανουαρίου 2013 απάντησή της, η Δημοκρατία της Φινλανδίας αρνήθηκε την παράβαση, υποστηρίζοντας ότι η εαρινή θήρα ενέπιπτε στην εξαίρεση του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.
- 17 Στις 27 Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή απηύθυνε στη Δημοκρατία της Φινλανδίας συμπληρωματική προειδοποιητική επιστολή, με την οποία αναφέρθηκε στις εαρινές περιόδους θήρας των ετών 2013 και 2014 οι οποίες, κατά την άποψή της, αποτελούσαν επιπλέον παραδείγματα της παράνομης αυτής πρακτικής. Το εν λόγω θεσμικό όργανο υποστήριξε ειδικότερα ότι οι επίμαχες άδειες θήρας δεν μπορούσαν να δικαιολογηθούν βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας.
- 18 Με έγγραφο της 23ης Απριλίου 2015, η Δημοκρατία της Φινλανδίας απάντησε στη συμπληρωματική προειδοποιητική επιστολή απορρίπτοντας τους ισχυρισμούς της Επιτροπής.
- 19 Στις 9 Δεκεμβρίου 2016, η Επιτροπή κοινοποίησε αιτιολογημένη γνώμη στη Δημοκρατία της Φινλανδίας, με την οποία ενέμεινε στην άποψή της.
- 20 Η Δημοκρατία της Φινλανδίας απάντησε στις 9 Φεβρουαρίου 2017 αρνούμενη την παράβαση και παρέχοντας ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του πληθυσμού της πουπουλόπαπιας.
- 21 Τον Ιανουάριο και τον Μάρτιο του 2017 πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων της επαρχίας Åland και υπαλλήλων της Επιτροπής. Με έγγραφο της 27ης Ιουλίου 2017, το αρμόδιο για την προστασία του περιβάλλοντος μέλος της Επιτροπής ζήτησε από τις φινλανδικές αρχές και από τις αρχές της επαρχίας Åland να θέσουν τέλος στη διαπιστωθείσα παράβαση. Με την από 22 Αυγούστου 2017 απάντησή της, η κυβέρνηση της επαρχίας Åland παρουσίασε στρατηγική διαχείρισης του πληθυσμού της πουπουλόπαπιας, η οποία περιελάμβανε έλεγχο των αρπακτικών και του αριθμού των

θηραμάτων, και αρνήθηκε να θέσει τέλος στην εαρινή θήρα του πτηνού αυτού. Το αρμόδιο για την προστασία του περιβάλλοντος μέλος της Επιτροπής απάντησε στις 22 Δεκεμβρίου 2017 συμπεραίνοντας ότι η παράβαση εξακολουθούσε να υφίσταται.

22 Στις 8 Μαρτίου 2019, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

Επί της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 23 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι επίδικες άδειες, αφενός, δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 7, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας περί πτηνών και, αφετέρου, δεν μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής.
- 24 Η Επιτροπή υποστηρίζει, πρώτον, ότι οι επίδικες άδειες δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 7, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας περί πτηνών. Ειδικότερα, κατά τη διάταξη αυτή, τα κράτη μέλη «[ό]ταν πρόκειται για αποδημητικά είδη μεριμνούν ιδιαίτερα ώστε τα είδη που υπόκεινται στη θηρευτική νομοθεσία να μη θηρεύονται κατά την περίοδο αναπαραγωγής».
- 25 Η Επιτροπή φρονεί ότι, εν προκειμένω, όπως και στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-344/03, EU:C:2005:770), δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι η περίοδος εαρινής θήρας στην επαρχία Åland, η οποία διαρκεί από δύο έως τρεις εβδομάδες τον Μάιο, συμπίπτει με την περίοδο αναπαραγωγής της πουπουλόπαπιας.
- 26 Αυτό επιβεβαιώνεται από τις εργασίες της επιτροπής ORNIS, ήτοι της επιτροπής για την προσαρμογή της οδηγίας περί πτηνών στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας και αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, το επιστημονικό κύρος των εργασιών της οποίας έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο (απόφαση της 8ης Ιουνίου 2006, WWF Italia κ.λπ., C-60/05, EU:C:2006:378, σκέψεις 26 και 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 27 Δεύτερον, η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν μπορεί, κατά την Επιτροπή, να δικαιολογήσει το ασυμβίβαστο των επίδικων αδειών με το άρθρο 7, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας περί πτηνών επικαλούμενη την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής.
- 28 Ειδικότερα, η Δημοκρατία της Φινλανδίας όχι μόνο δεν στοιχειοθέτησε ότι οι επίδικες άδειες συνιστούσαν «ορθολογική εκμετάλλευση», αλλά ούτε και απέδειξε ότι η εαρινή θήρα της πουπουλόπαπιας αφορούσε μόνο «μικρές ποσότητες» πτηνών κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας περί πτηνών.
- 29 Όσον αφορά τη μη απόδειξη «ορθολογικής εκμετάλλευσης», κατά πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν κατέδειξε με ισχυρές επιστημονικές αποδείξεις ότι εξασφαλίστηκε η διατήρηση του σχετικού πληθυσμού σε «ικανοποιητικό επίπεδο». Συγκεκριμένα, τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται το εν λόγω κράτος μέλος προκύπτουν από εσφαλμένη και αποσπασματική ερμηνεία ορισμένων εγγράφων. Τα έγγραφα αυτά είτε δεν είναι πλέον επίκαιρα, δεδομένου ότι το παλαιότερο από αυτά ανάγεται στο 2004, είτε δεν είναι κρίσιμα εν προκειμένω, καθόσον αφορούν παγκόσμιους ή ευρωπαϊκούς πληθυσμούς, ήτοι πληθυσμούς μεγαλύτερους από τον επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση. Αντιθέτως, από τέσσερις μελέτες αποδεικνύεται η πτωτική τάση του πληθυσμού κατά την περίοδο από το 2011 έως το 2015. Όσον αφορά τα μεταγενέστερα έτη, από τρεις άλλες μελέτες προκύπτει περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης, από μια τέταρτη δε ότι η κατάσταση εξακολουθεί να είναι ανησυχητική, και, επομένως, δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ότι ο πληθυσμός του συγκεκριμένου είδους διατηρείται σε «ικανοποιητικό επίπεδο».

- 30 Εξάλλου, τα κρίσιμα για τα αποδημητικά είδη δεδομένα που κοινοποιήθηκαν κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12 της οδηγίας περί πτηνών τόσο από τη Δημοκρατία της Φινλανδίας όσο και από το γειτονικό κράτος μέλος, το Βασίλειο της Σουηδίας, καταδεικνύουν τη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη φθίνουσα πορεία του πληθυσμού της πουπουλόπαπιας. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η φθίνουσα αυτή πορεία οφείλεται σε πολλούς λόγους. Τονίζει όμως ότι από τις αποφάσεις της 8ης Ιουνίου 2006, WWF Italia κ.λπ. (C-60/05, EU:C:2006:378, σκέψη 32), και της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Μάλτας (C-76/08, EU:C:2009:535, σκέψη 59), οι οποίες αφορούν το ζήτημα της «ορθολογικής εκμετάλλευσης» κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας περί πτηνών, προκύπτει ότι αποκλείεται η εφαρμογή της εξαίρεσης που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, εάν δεν υπάρχει εγγύηση ότι ο συγκεκριμένος πληθυσμός θα διατηρηθεί σε «ικανοποιητικό επίπεδο», τούτο δε ανεξαρτήτως του αν η θήρα συντείνει ή όχι στην κακή κατάσταση της διατήρησης του πληθυσμού. Συγκεκριμένα, δεν είναι σκόπιμο να επιτρέπεται η θήρα όσον αφορά τους πληθυσμούς αυτούς ακόμη και αν η ίδια δεν αποτελεί την αιτία της μη ικανοποιητικής κατάστασης της διατήρησης του πληθυσμού ή δεν συντείνει σε αυτήν.
- 31 Επιπλέον, η Επιτροπή αμφισβητεί την άποψη της Δημοκρατίας της Φινλανδίας ότι, αφενός, η χορήγηση των επίδικων αδειών μπορεί να δικαιολογηθεί βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας για τους οικοτόπους σε περίπτωση μη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης και ότι, αφετέρου, σύμφωνα με την απόφαση της 14ης Ιουνίου 2007, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-342/05, EU:C:2007:341, σκέψη 29), η χορήγησή τους «παραμένει δυνατή εξαιρετικώς όταν αποδεικνύεται δεόντως ότι οι [άδειες] αυτές δεν μπορούν να επιδεινώσουν τη μη ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης των εν λόγω πληθυσμών ή να εμποδίσουν την αποκατάσταση των πληθυσμών αυτών σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης». Ειδικότερα, κατά την Επιτροπή, όχι μόνον το Δικαστήριο ουδέποτε έχει εφαρμόσει την εξαίρεση αυτή στο πλαίσιο του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών, το οποίο προβλέπει διαφορετικές προϋποθέσεις και του οποίου η δομή διαφέρει από εκείνη του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας για τους οικοτόπους, αλλά, και κυρίως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν απέδειξε δεόντως ότι οι επίδικες άδειες είχαν «ουδέτερες» μόνο συνέπειες επί του επίμαχου πληθυσμού πουπουλόπαπιας. Αντιθέτως, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις ορισμένων επιστημόνων όσον αφορά τις συνέπειες της θήρας της πουπουλόπαπιας, η διάρρηξη των δεσμών των ζευγών συντείνει στη μακροπρόθεσμη μείωση της γονιμότητας της θηλυκής πουπουλόπαπιας στους κόλπους πληθυσμού του οποίου οι αρσενικές πουπουλόπαπιες θανατώνονται τακτικά εξαιτίας της εαρινής θήρας.
- 32 Κατά δεύτερον, η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν απέδειξε ότι η εαρινή θήρα είναι αναγκαία για τον έλεγχο των αρπακτικών και ότι αποτελεί, ως εκ τούτου, «ορθολογική εκμετάλλευση». Ειδικότερα, μολονότι το κράτος μέλος είχε υποστηρίξει, στο πλαίσιο της δίκης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-344/03, EU:C:2005:770), ότι η εαρινή θήρα της πουπουλόπαπιας ήταν δικαιολογημένη για τον λόγο ότι οι κυνηγοί βελτίωναν τις συνθήκες φωλεοποίησης εξαλείφοντας τα μικρά αρπακτικά στις περιοχές αναπαραγωγής, το Δικαστήριο απέρριψε εντούτοις στη σκέψη 35 της απόφασης αυτής το εν λόγω επιχείρημα, επισημαίνοντας ότι «δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η λειτουργία [διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος] που επιτελούν είναι δυνατή μόνον υπό τον όρον μη απαγορεύσεως της θήρας της πουπουλόπαπιας κατά την εαρινή περίοδο».
- 33 Όσον αφορά την απόδειξη του ότι η θήρα αφορούσε μόνον «μικρές ποσότητες», ενώ η Δημοκρατία της Φινλανδίας χρησιμοποίησε ως βάση υπολογισμού τον πληθυσμό που διαχειμάζει στον μεταναστευτικό διάδρομο της Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Βάντεν, η Επιτροπή φρονεί ότι το εν λόγω κράτος μέλος έπρεπε να χρησιμοποιήσει ως βάση υπολογισμού τον πληθυσμό που φωλεοποιεί στις νήσους της επαρχίας Åland. Ειδικότερα, μολονότι δεν αμφισβητείται ότι η πουπουλόπαπια είναι αποδημητικό πτηνό, εντούτοις οι επίδικες άδειες δεν αφορούν τις πουπουλόπαπιες «ενώσω μεταναστεύουν», αλλά εκείνες που έχουν αρχίσει να αναπαράγονται και επομένως δεν μετακινούνται. Επιπλέον, οι άδειες αυτές περιορίζονται στα πτηνά που βρίσκονται στις νήσους της επαρχίας Åland.

- 34 Η επιλογή του πληθυσμού αναφοράς στην οποία προέβη η Δημοκρατία της Φινλανδίας έχει ως αποτέλεσμα υπερεκτίμηση του αριθμού των διαθέσιμων θηραμάτων κατά το χρονικό και τοπικό πεδίο ισχύος των αδειών θήρας των εν λόγω πτηνών. Λαμβανομένου υπόψη του συνολικού πληθυσμού της πουπουλόπαπιας που διαχειμάζει στον μεταναστευτικό διάδρομο Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Βάντεν, ακόμη και ένα τμήμα του πληθυσμού αυτού δεν αποτελεί «μικρή ποσότητα» του πληθυσμού που φωλεοποιεί στις νήσους της επαρχίας Åland. Πλην όμως, δεν μεταναστεύουν μέχρι τη Φινλανδία όλες οι πουπουλόπαπιες που διαχειμάζουν στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Βάντεν.
- 35 Επιπροσθέτως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν έλαβε υπόψη τα σωρευτικά αποτελέσματα της μεθόδου υπολογισμού που εφαρμόσε. Όχι μόνον κανένα άλλο κράτος μέλος δεν προβαίνει στον υπολογισμό αυτόν με τον ίδιο τρόπο, αλλά, αν όλα τα κράτη μέλη ενεργούσαν έτσι, δεν θα επρόκειτο πλέον για «μικρές ποσότητες» όσον αφορά τους επιμέρους πληθυσμούς που αφορούν οι αντίστοιχες εξαιρέσεις, αλλά για τμήματα των πληθυσμών τα οποία, αθροιζόμενα, θα ήταν κατ' ανάγκην μεγαλύτερα. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας, μη παρέχοντας στοιχεία σχετικά με τον πληθυσμό που φωλεοποιεί στις νήσους της επαρχίας Åland, δεν απέδειξε ότι η εξαίρεση αφορούσε μόνο «μικρές ποσότητες».
- 36 Με το υπόμνημα αντικρούσεως, το εν λόγω κράτος μέλος διευκρινίζει κατ' αρχάς ότι, κατά την άποψή του, η υπό κρίση υπόθεση δεν αφορά απειλούμενο ή υπό εξαφάνιση είδος και στη συνέχεια διατυπώνει τρεις προκαταρκτικές παρατηρήσεις.
- 37 Πρώτον, ο πληθυσμός της πουπουλόπαπιας είναι «σταθερός/κυμαινόμενος» και η φθίνουσα πορεία του που έχει διαπιστωθεί από τη δεκαετία του '90 οφείλεται κατά κύριο λόγο στη φυσιολογική εξέλιξη των πραγμάτων. Θα ήταν επιστημονικώς εσφαλμένο να συνδεθεί η ανάπτυξη του πληθυσμού της πουπουλόπαπιας με την περίοδο κατά την οποία ο πληθυσμός αυτός είχε φτάσει στο απόγειό του, όπερ είναι αποτέλεσμα τεχνητών συνθηκών, όπως μεταξύ άλλων ο ευτροφισμός της Βαλτικής Θάλασσας και της Θάλασσας του Βάντεν, καθώς και η απουσία αρπακτικών. Κατά συνέπεια, η φθίνουσα πορεία ενός είδους δεν μπορεί να σημαίνει αυτομάτως ότι το επίπεδο του πληθυσμού του είναι μη ικανοποιητικό ή ότι η κατάσταση διατήρησής του είναι μη ικανοποιητική. Αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, η εαρινή θήρα δεν συσχετίζεται με την τυχόν φθίνουσα πορεία του πληθυσμού.
- 38 Δεύτερον, η κατάταξη, όσον αφορά την Ένωση, του επίμαχου είδους στην κατηγορία «σχεδόν απειλούμενο» του «κόκκινου καταλόγου» των απειλούμενων ειδών που καταρτίζει η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN) δεν σημαίνει ότι το είδος αυτό απειλείται ή υφίσταται αυξημένο κίνδυνο, στο μέτρο που η κατάταξη αυτή δεν λαμβάνει υπόψη την εν λόγω τάση του πληθυσμού ως «σταθερού/κυμαινόμενου».
- 39 Τρίτον, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της οδηγίας περί πτηνών, και ιδίως του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', η Επιτροπή εσφαλμένως θεώρησε ότι η εαρινή θήρα είναι αφ' εαυτής μη ορθολογική.
- 40 Όσον αφορά την ουσία της προσφυγής, η Δημοκρατία της Φινλανδίας υποστηρίζει ότι οι επίδικες άδειες πληρούν τις προϋποθέσεις σχετικά με την «ορθολογική εκμετάλλευση» και τις «μικρές ποσότητες».
- 41 Πρώτον, όσον αφορά την έννοια της «ορθολογικής εκμετάλλευσης», το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει κατ' αρχάς, επικαλούμενο τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με το άρθρο 16, παράγραφος 1, της οδηγίας για τους οικοτόπους, ότι το «ικανοποιητικό επίπεδο» του σχετικού πληθυσμού δεν αποτελεί προϋπόθεση για να εφαρμοστεί η εξαίρεση του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.

- 42 Εν συνεχεία, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το «ικανοποιητικό επίπεδο» του σχετικού πληθυσμού αποτελεί όντως προϋπόθεση για την εφαρμογή της εν λόγω εξαίρεσης, η Δημοκρατία της Φινλανδίας επισημαίνει ότι αναφέρθηκε σε πέντε μελέτες και θεωρεί ότι στηρίχθηκε σε ισχυρές επιστημονικές αποδείξεις προκειμένου να επιτρέψει τη εαρινή θήρα της αρσενικής πουπουλόπαπιας στην επαρχία Åland.
- 43 Τέλος, τα διαπιστωθέντα επίπεδα πληθυσμού δεν αποκλείουν την εαρινή θήρα. Ειδικότερα, η προϋπόθεση της διατήρησης του πληθυσμού σε «ικανοποιητικό επίπεδο» μπορεί να πληρωθεί αν η εξαίρεση δεν είναι ικανή να επιδεινώσει την κατάσταση του πληθυσμού ή να εμποδίσει τη διατήρησή της σε ένα τέτοιο επίπεδο. Επιπλέον, η εαρινή θήρα αποτελεί κίνητρο ώστε η κοινότητα των κυνηγών να συμμετέχει στα σχέδια διαχείρισης και να λαμβάνει μέτρα διατήρησης.
- 44 Βάσει του οδηγού για την αειφόρο θήρα που εξέδωσε η Επιτροπή το 2008 κατ' εφαρμογήν της οδηγίας περί πτηνών (στο εξής: οδηγός), η Δημοκρατία της Φινλανδίας φρονεί ότι το ίδιο το θεσμικό όργανο δέχεται ότι είναι δυνατή η θήρα των ειδών των οποίων η κατάσταση διατήρησης είναι μη ικανοποιητική, εφόσον θα μπορούσε να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για τη διαχείριση των οικοτόπων και να επηρεάσει άλλους παράγοντες που συντείνουν στην φθίνουσα πορεία του πληθυσμού, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην εκπλήρωση του σκοπού αποκατάστασης των πληθυσμών σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης. Εξάλλου, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η κυβέρνηση της επαρχίας Åland ενέκρινε σχέδιο διαχείρισης το 2017 και το 2018 στο πλαίσιο της έγκρισης της εαρινής θήρας. Η Δημοκρατία της Φινλανδίας επισημαίνει επιπλέον ότι, κατά την περίοδο εαρινής θήρας του 2019, επετράπη επίσης να θηρευθούν 2 000 αρσενικές πουπουλόπαπιες.
- 45 Ως προς το ζήτημα αυτό, η Δημοκρατία της Φινλανδίας υποστηρίζει ότι, αντιθέτως προς όσα προβάλλει η Επιτροπή, η διευκρίνιση που παρατίθεται στη σκέψη 35 της απόφασης της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-344/03, EU:C:2005:770), κατά την οποία «μολονότι είναι αληθές ότι οι κυνηγοί συμβάλλουν θετικά στη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, θηρεύοντας την άνοιξη μικρά αρπακτικά προκειμένου να αποδώσει περισσότερο η φωλεοποίηση της πουπουλόπαπιας, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η λειτουργία που επιτελούν είναι δυνατή μόνον υπό τον όρον μη απαγορεύσεως της θήρας της πουπουλόπαπιας κατά την εαρινή περίοδο», αφορά την έννοια της «ανυπαρξίας εναλλακτικής λύσης» και εκτιμά ότι το Δικαστήριο έκρινε εμμέσως πλην σαφώς ότι οι κυνηγοί έχουν όντως ένα κίνητρο να θέτουν υπό έλεγχο τα αρπακτικά.
- 46 Δεύτερον, όσον αφορά την προϋπόθεση σχετικά με τις «μικρές ποσότητες», αφενός, από τις αποφάσεις της 9ης Δεκεμβρίου 2004, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-79/03, EU:C:2004:782, σκέψη 36), και της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-344/03, EU:C:2005:770, σκέψη 53), προκύπτει ότι ως «σχετικός πληθυσμός», όσον αφορά τα αποδημητικά είδη, πρέπει να νοείται ο πληθυσμός «των περιοχών από τις οποίες προέρχεται η πλειονότητα των πτηνών που διέρχονται από την περιοχή για την οποία ισχύει η παρέκκλιση και κατά την περίοδο ισχύος αυτής της παρεκκλίσεως». Δεδομένου ότι το Δικαστήριο δεν διατύπωσε καμία επιφύλαξη στον ορισμό αυτόν, είναι προφανές ότι η έννοια των «αποδημητικών ειδών» αναφέρεται στη βιολογική συμπεριφορά των επίμαχων ειδών και δεν σημαίνει ότι αφορά πτηνά του είδους «ενόσω μεταναστεύουν» και, ως εκ τούτου, μετακινούνται κατά τον χρόνο της θήρας. Πλην όμως, ένα είδος πτηνών είναι είτε καθιστικό είτε αποδημητικό και δεν παύει να είναι το ένα ή το άλλο απλώς και μόνον επειδή πρόκειται για πτηνά του συγκεκριμένου είδους «ενόσω μεταναστεύουν».
- 47 Αφετέρου, δεδομένου ότι κανένα άλλο κράτος μέλος πλην της Δημοκρατίας της Φινλανδίας δεν επιτρέπει την εαρινή θήρα της πουπουλόπαπιας στον μεταναστευτικό διάδρομο της Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Βάντεν, καμία θηρευτική πρακτική δεν συμπίπτει με την εαρινή θήρα στην επαρχία Åland και, επομένως, δεν είναι αναγκαίο να υπολογιστούν τα σωρευτικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι, ακριβώς, δεν υφίστανται.

- 48 Με το υπόμνημα απαντήσεως και όσον αφορά την έννοια της «ορθολογικής εκμετάλλευσης», η Επιτροπή διευκρινίζει, πρώτον, ότι η ερμηνεία που προβάλλει η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν συνάδει με τη νομολογία του Δικαστηρίου, όπως αυτή προκύπτει από τις αποφάσεις της 8ης Ιουνίου 2006, WWF Italia κ.λπ. (C-60/05, EU:C:2006:378, σκέψη 32), και της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Μάλτας (C-76/08, EU:C:2009:535, σκέψη 59), και σύμφωνα με την οποία «δεν μπορούν να χορηγηθούν εξαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας [περί πτηνών] παρά μόνον εάν υπάρχει εγγύηση ότι ο πληθυσμός των συγκεκριμένων ειδών θα διατηρηθεί σε ικανοποιητικό επίπεδο και [...], αν δεν συντρέχει η προϋπόθεση αυτή, η θήρευση των πτηνών δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ως ορθολογική». Δεύτερον, το εν λόγω θεσμικό όργανο τονίζει ότι το κατ' εξαίρεση καθεστώς του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών είναι αυστηρότερο από εκείνο που προβλέπεται στο άρθρο 16 της οδηγίας για τους οικοτόπους. Ειδικότερα, ο νομοθέτης της Ένωσης, περιορίζοντας την εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών ειδικά στις περιπτώσεις «ορθολογικής εκμετάλλευσης», θέλησε να υπαγάγει την εφαρμογή της εξαιρετικής αυτής διάταξης σε αυστηρότερη απαίτηση, ώστε η εξαίρεση να περιορίζεται στις περιπτώσεις στις οποίες το επίπεδο των πληθυσμών των πτηνών είναι ικανοποιητικό. Τρίτον, αφενός, οι πτωτικές τάσεις του πληθυσμού ενός συγκεκριμένου είδους αποτελούν, προφανώς, κρίσιμο παράγοντα προκειμένου να διαπιστωθεί αν το επίπεδο του πληθυσμού του είναι ικανοποιητικό ή όχι. Αφετέρου, εφόσον ένα κράτος μέλος δεν εγγυάται τη διατήρηση του εν λόγω πληθυσμού σε «ικανοποιητικό επίπεδο», η εαρινή θήρα δεν μπορεί να συνιστά «ορθολογική εκμετάλλευση», ανεξαρτήτως του αν η θήρα αποτελεί ή όχι την κύρια αιτία της φθίνουσας πορείας του πληθυσμού αυτού.
- 49 Η Επιτροπή προσθέτει ότι οι μελέτες που προσκόμισε η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν αρκούν προς αντίκρουση των αποδεικτικών στοιχείων τα οποία καταδεικνύουν τις πτωτικές τάσεις του πληθυσμού της πουπουλόπαπιας και αποτελούν σημαντική ένδειξη μιας μη ικανοποιητικής κατάστασης του πληθυσμού.
- 50 Εξάλλου, κατά την Επιτροπή, το εν λόγω κράτος μέλος προβάλλει επιχειρήματα σχετικά με τον έλεγχο των αρπακτικών τα οποία δεν ασκούν επιρροή από νομικής απόψεως. Αφενός, σκοπός της νομολογίας του Δικαστηρίου είναι να διαπιστώνεται αν είναι αναγκαίο να επιτραπεί η θήρα προκειμένου να υλοποιηθεί μια δυνητικά χρήσιμη ενέργεια ή αν η υλοποίηση της ενέργειας αυτής μπορεί να λάβει χώρα ανεξαρτήτως της θήρας. Εν προκειμένω, η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν προσκομίζει με το υπόμνημα αντικρούσεως κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η κατάσταση του πληθυσμού της πουπουλόπαπιας στις νήσους της επαρχίας Åland, σε ολόκληρη τη Φινλανδία, στη Βαλτική Θάλασσα ή στον μεταναστευτικό διάδρομο Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Βάντεν, είναι πιο ικανοποιητική χάρη στην εαρινή θήρα και στον έλεγχο των αρπακτικών.
- 51 Αφετέρου, το επιχείρημα ότι η επιστημονική βιβλιογραφία θεωρεί αποδεκτή την εαρινή θήρα της αρσενικής πουπουλόπαπιας, διότι τα αρσενικά άτομα του είδους αποτελούν την πλειονότητα του πληθυσμού, δεν ευσταθεί, διότι η βιβλιογραφία αυτή συνιστά τον περιορισμό της θήρας κυρίως της αρσενικής πουπουλόπαπιας στη διάρκεια του χειμώνα. Ειδικότερα, το επιχείρημα αυτό αντιβαίνει στη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία ως βιολογικό είδος ορίζεται το σύνολο των ατόμων που συνιστούν μια κοινότητα αναπαραγωγής και, επομένως, τα είδη πρέπει να προστατεύονται στο σύνολό τους (απόφαση της 12ης Ιουλίου 2007, Επιτροπή κατά Αυστρίας, C-507/04, EU:C:2007:427, σκέψη 235).
- 52 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας διατυπώνει διάφορες προκαταρκτικές παρατηρήσεις. Ειδικότερα, εκφράζει την έκπληξή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έλαβε θέση επί του επιχειρησιακού σχεδίου δράσης που έχει τεθεί σε εφαρμογή στη Φινλανδία από το 2017.
- 53 Όσον αφορά την έννοια της «ορθολογικής εκμετάλλευσης», η Δημοκρατία της Φινλανδίας επαναλαμβάνει το επιχείρημά της ότι η διατήρηση σε «ικανοποιητικό επίπεδο» δεν συνιστά προϋπόθεση κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών. Εξάλλου, το εν λόγω κράτος μέλος δεν υποστηρίζει την εφαρμογή, στο πλαίσιο της οδηγίας περί πτηνών, του

καθεστώς του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας για τους οικοτόπους, αλλά επιχειρηματολογεί υπέρ μιας συγκλίνουσας ερμηνείας των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στις δύο αυτές οδηγίες. Επιπλέον, επαναλαμβάνει ότι είναι αναγκαίο να γίνεται διάκριση μεταξύ των ειδών που βρίσκονται σε φθίνουσα πορεία και εκείνων που βρίσκονται σε μη ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης.

- 54 Πέραν της αμφισβήτησης της εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνείας των μελετών, η Δημοκρατία της Φινλανδίας επικαλείται την από 29 Ιουλίου 2019 δήλωση ενός από τους σημαντικότερους επιστήμονες που ειδικεύονται στην έρευνα για την πουπουλόπαπια στη Φινλανδία, ο οποίος εκτιμά ότι η στρατηγική διαχείρισης που εφαρμόζεται στις νήσους της επαρχίας Åland είναι δικαιολογημένη και βάσιμη, καθώς και στενά συνδεδεμένη με την τοπική κατάσταση. Θεωρεί επίσης ότι το σχέδιο διαχείρισης για το οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 52 της παρούσας απόφασης και τα μέτρα που έχουν ληφθεί συναφώς έχουν θετικά αποτελέσματα για τον πληθυσμό της πουπουλόπαπιας στην επαρχία Åland, τα οποία υπερσχύουν των αρνητικών συνεπειών που έχει η μείωση της αναπαραγωγικής ικανότητας ενός περιορισμένου αριθμού θηλυκών πτηνών.
- 55 Όσον αφορά τον έλεγχο των αρπακτικών, η Δημοκρατία της Φινλανδίας επισημαίνει, κατ' αρχάς, ότι η τοπική κοινότητα κυνηγών θα έχανε κάθε ενδιαφέρον να επιχειρήσει έλεγχο των αρπακτικών αν απαγορευόταν η εαρινή θήρα της πουπουλόπαπιας. Επομένως, η απαγόρευση της εαρινής θήρας στην επαρχία Åland θα ισοδυναμούσε με πλήρη απαγόρευση της θήρας. Εν συνεχεία, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι πρέπει να ενθαρρύνεται η συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στα προγράμματα διατήρησης. Κατά τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, η Επιτροπή επιδιώκει να αποκλείσει τη μεγαλύτερη ομάδα ενδιαφερομένων από τη μελλοντική διατήρηση της πουπουλόπαπιας εξαλείφοντας το μοναδικό κίνητρο συμμετοχής της στα προγράμματα αυτά. Το κράτος μέλος καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η απαγόρευση της εαρινής θήρας που απαιτεί η Επιτροπή είναι δυσανάλογη, καθόσον δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη, αφενός, το γεγονός ότι η θήρα αυτή ουδόλως συνέβαλε στη φθίνουσα πορεία του πληθυσμού του επίμαχου είδους και, αφετέρου, τον θετικό ρόλο που διαδραμάτισε η τοπική κοινότητα κυνηγών στη διατήρηση του πληθυσμού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 56 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας, επιτρέποντας κατ' επανάληψη από το 2011 τη χορήγηση αδειών εαρινής θήρας της αρσενικής πουπουλόπαπιας στην επαρχία Åland (Φινλανδία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 4, και από το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.
- 57 Επισημαίνεται ότι, στο υπόμνημα αντικρούσεως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας αναφέρει ότι τέτοιου είδους άδειες χορηγήθηκαν τουλάχιστον μέχρι την εαρινή περίοδο θήρας του 2019.
- 58 Μολονότι η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την κατάσταση του κράτους μέλους όπως αυτή παρουσιαζόταν κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, εντούτοις το αντικείμενο προσφυγής λόγω παραβάσεως μπορεί να καλύψει πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της αιτιολογημένης γνώμης, εφόσον είναι της ίδιας φύσεως και συνιστούν την ίδια συμπεριφορά με τα πραγματικά περιστατικά στα οποία αναφέρεται η εν λόγω γνώμη (πρβλ. απόφαση της 5ης Απριλίου 2017, Επιτροπή κατά Βουλγαρίας, C-488/15, EU:C:2017:267, σκέψεις 40 και 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 59 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί το βάσιμο της υπό κρίση προσφυγής για τα έτη 2011 έως 2019.
- 60 Το άρθρο 7, παράγραφος 4, της ως άνω οδηγίας επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν, ειδικότερα, ώστε τα είδη πτηνών που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας να μη θηρεύονται κατά την περίοδο αναπαραγωγής.

- 61 Εν προκειμένω, η πουπουλόπαπια είναι είδος του οποίου γίνεται μνεία στο παράρτημα II, μέρος Β, της οδηγίας περί πτηνών. Δεν αμφισβητείται ότι η εαρινή περίοδος θήρας του είδους αυτού στην επαρχία Åland συμπίπτει με την περίοδο αναπαραγωγής του.
- 62 Κατά συνέπεια, η περίοδος αυτή περιλαμβάνεται στις περιόδους κατά τις οποίες το άρθρο 7, παράγραφος 4, της εν λόγω οδηγίας απαγορεύει, κατ' αρχήν, τη θήρα της πουπουλόπαπιας (πρβλ. απόφαση της 12ης Ιουλίου 2007, Επιτροπή κατά Αυστρίας, C-507/04, EU:C:2007:427, σκέψη 195).
- 63 Εντούτοις, η Δημοκρατία της Φινλανδίας υποστηρίζει ότι οι επίμαχες άδειες μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.
- 64 Πράγματι, η διάταξη αυτή επιτρέπει, για όλα τα είδη πτηνών, και εφόσον δεν υπάρχουν «άλλες ικανοποιητικές λύσεις», εξαίρεση από τα άρθρα 5 και 7 της οδηγίας, προκειμένου να επιτραπεί με αυστηρά ελεγχόμενους όρους και τρόπο επιλεκτικό η σύλληψη, η κράτηση και η «ορθολογική εκμετάλλευση» ορισμένων πτηνών «σε μικρές ποσότητες».
- 65 Ως προς το ζήτημα αυτό, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η ασκούμενη χάριν ψυχαγωγίας θήρα αγρίων πτηνών κατά τις περιόδους που μνημονεύονται στο άρθρο 7, παράγραφος 4, της οδηγίας περί πτηνών μπορεί να συνιστά «ορθολογική εκμετάλλευση» επιτρεπόμενη από το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας (πρβλ. απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2003, Ligue pour la protection des oiseaux κ.λπ., C-182/02, EU:C:2003:558, σκέψη 11 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 66 Επισημαίνεται επίσης ότι, όσον αφορά καθεστώς εξαιρέσεως όπως το προβλεπόμενο στο άρθρο 9 της οδηγίας περί πτηνών, το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται στενά και να προβλέπει ότι το βάρος αποδείξεως της συνδρομής των απαιτούμενων προϋποθέσεων για κάθε εξαίρεση φέρει η αρχή που λαμβάνει τη σχετική απόφαση, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε επέμβαση που θίγει τα προστατευόμενα είδη επιτρέπεται μόνο βάσει αποφάσεων που περιέχουν ακριβή και επαρκή αιτιολογία, μνημονεύουσα τους λόγους, τις προϋποθέσεις και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας αυτής (πρβλ. απόφαση της 8ης Ιουνίου 2006, WWF Italia κ.λπ., C-60/05, EU:C:2006:378, σκέψη 34).

Επί της προϋποθέσεως σχετικά με την «ορθολογική εκμετάλλευση»

- 67 Από τις διατάξεις του άρθρου 9 της οδηγίας περί πτηνών που κάνουν λόγο για αυστηρό έλεγχο της εξαίρεσης που προβλέπει το άρθρο αυτό και για επιλεκτική θήρευση, όπως εξάλλου και από τη γενική αρχή της αναλογικότητας, προκύπτει ότι η εν λόγω εξαίρεση την οποία προτίθεται να εφαρμόσει ένα κράτος μέλος πρέπει να είναι ανάλογη των αναγκών που τη δικαιολογούν (απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Μάλτας, C-76/08, EU:C:2009:535, σκέψη 57).
- 68 Το Δικαστήριο έκρινε συνεπώς ότι εξαιρέσεις δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας περί πτηνών μπορούν να εφαρμοστούν μόνον εάν υπάρχει εγγύηση ότι ο πληθυσμός των συγκεκριμένων ειδών θα διατηρηθεί σε «ικανοποιητικό επίπεδο» και συμπέρανε ότι, αν δεν συντρέχει η προϋπόθεση αυτή, η θήρευση των πτηνών δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ως ορθολογική και, επομένως, ως επιτρεπτή εκμετάλλευση (πρβλ. αποφάσεις της 8ης Ιουνίου 2006, WWF Italia κ.λπ., C-60/05, EU:C:2006:378, σκέψη 32, και της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Μάλτας, C-76/08, EU:C:2009:535, σκέψη 59).
- 69 Στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να εξεταστεί αν ο πληθυσμός των επίμαχων ειδών διατηρείται σε «ικανοποιητικό επίπεδο», διότι σε ενάντια περίπτωση, όπως υπενθυμίζεται στη νομολογία που μνημονεύθηκε στην προηγούμενη σκέψη, δεν πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας περί πτηνών, και ιδίως η προϋπόθεση της «ορθολογικής εκμετάλλευσης».

- 70 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την εφαρμογή εξαιρέσεως από το προστατευτικό καθεστώς της ως άνω οδηγίας πρέπει να στηρίζονται σε εδραιωμένες επιστημονικές γνώσεις (πρβλ. απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας, C-344/03, EU:C:2005:770, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, κατά τον χρόνο χορήγησης των αδειών, οι αρχές πρέπει να διαθέτουν τις βέλτιστες συναφείς γνώσεις (βλ., όσον αφορά τα προστατευόμενα είδη που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τους οικοτόπους, αποφάσεις της 7ης Σεπτεμβρίου 2004, Waddenvereniging και Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, σκέψεις 52 και 61, και της 10ης Οκτωβρίου 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, σκέψη 51). Η κρίση αυτή ισχύει και για το άρθρο 9, παράγραφος 2, της οδηγίας περί πτηνών.
- 71 Εν προκειμένω, ο πίνακας στον οποίο στηρίζεται η Δημοκρατία της Φινλανδίας περιλαμβάνει πέντε εργασίες, ήτοι, πρώτον, την κατάταξη σε παγκόσμιο επίπεδο, για το έτος 2015, από την IUCN του επίμαχου είδους στην κατηγορία «ελάχιστης ανησυχίας», δεύτερον, μια έκθεση του 2004 της μη κυβερνητικής οργάνωσης BirdLife International, βάσει της οποίας η πουπουλόπαπια βρισκόταν σε «ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης» σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, τρίτον, τον οδηγό, τέταρτον, την κατάταξη, το 2015, από τη μη κυβερνητική οργάνωση Wetlands International του πληθυσμού στον μεταναστευτικό διάδρομο της Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Βάντεν στην κατηγορία «ελάχιστης ανησυχίας» και, πέμπτον, τον φινλανδικό «κόκκινο κατάλογο» του 2010 στον οποίο η πουπουλόπαπια κατατασσόταν στην κατηγορία «σχεδόν απειλούμενο» στην Φινλανδία.
- 72 Κατ' αρχάς, αρκεί η διαπίστωση ότι η πρώτη και η τέταρτη από τις ως άνω εργασίες ανάγονται στο 2015 και, επομένως, δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τις επίδικες άδειες για τα έτη 2011 έως 2014. Εξάλλου, μολονότι η πρώτη από τις εν λόγω εργασίες, η οποία αφορά την κατάταξη του επίμαχου είδους σε παγκόσμιο επίπεδο, το κατατάσσει στην κατηγορία «ελάχιστης ανησυχίας» στο επίπεδο αυτό, εντούτοις για το ίδιο έτος η ίδια οργάνωση περιελάμβανε το είδος αυτό μεταξύ των «απειλούμενων» στο επίπεδο της Ένωσης.
- 73 Εν συνεχεία, η δεύτερη και η τρίτη εργασία ανάγονται, αντιστοίχως, στο 2004 και στο 2008. Σε σχέση με αυτές, η Δημοκρατία της Φινλανδίας υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι δεν είναι πλέον επίκαιρες.
- 74 Ως προς το ζήτημα αυτό, αφενός, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ένα κράτος μέλος διαθέτει τις βέλτιστες επιστημονικές γνώσεις όταν η αρμόδια αρχή στηρίζεται, κατά την έκδοση της απόφασής της, σε μελέτη που έχει δημοσιευθεί επτά έτη νωρίτερα και, επομένως, εκτός αν υπάρχουν στοιχεία περί του αντιθέτου, μπορεί να γίνει δεκτό ότι μια μεταγενέστερη μελέτη, η οποία αναλύει δεδομένα που αφορούν πιο πρόσφατα έτη, περιέχει πιο επίκαιρα δεδομένα και έχει, ως εκ τούτου, σημαντικά υψηλότερο βαθμό ακρίβειας και λυσιτέλειας.
- 75 Αφετέρου, μολονότι δεν είναι βέβαιο, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο οδηγός του έτους 2008 δεν ήταν πλέον επίκαιρος και παρά το ότι πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι ο οδηγός αυτός είχε δημοσιευθεί στο πλαίσιο της οδηγίας 79/409, εντούτοις τα συμπεράσματα που αντλεί η Δημοκρατία της Φινλανδίας προκύπτουν από αποσπασματική ανάγνωση του περιεχομένου του. Πράγματι, μολονότι ο εν λόγω οδηγός απαριθμεί όντως την πουπουλόπαπια μεταξύ των «θηρευσίμων» ειδών, εντούτοις αποδεικνύει κυρίως ότι το είδος αυτό περιλαμβάνεται μεταξύ εκείνων των οποίων η κατάσταση διατήρησης είναι «μη ικανοποιητική».
- 76 Επομένως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας αλυσιτελώς επικαλείται τις τέσσερις πρώτες εργασίες που μνημονεύονται στη σκέψη 71 της παρούσας απόφασης για να αποδείξει ότι η αρχή που χορήγησε τις επίδικες άδειες διέθετε εδραιωμένες επιστημονικές γνώσεις βάσει των οποίων μπορούσε να γίνει δεκτό ότι ο πληθυσμός του συγκεκριμένου είδους διατηρούνταν σε «ικανοποιητικό επίπεδο» για τα έτη 2011 έως 2014.

- 77 Πάντως, η Δημοκρατία της Φινλανδίας είχε στη διάθεσή της τον φινλανδικό «κόκκινο κατάλογο» που καταρτίστηκε το 2010, ο οποίος αφορούσε πρόσφατη ανάλυση της κατάστασης διατήρησης των ειδών πτηνών στο έδαφός της.
- 78 Ως προς το ζήτημα αυτό, το εν λόγω κράτος μέλος φρονεί ότι το γεγονός ότι η πουπουλόπαπια κατατάσσεται το 2010 στο πλαίσιο του φινλανδικού «κόκκινου καταλόγου» στην κατηγορία «σχεδόν απειλούμενο» δεν αποδυναμώνει, αλλά ενισχύει το επιχειρήμα του ότι οι επίδικες άδειες για τα έτη 2011 έως 2015 στηρίζονταν σε ισχυρά επιστημονικά στοιχεία.
- 79 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία αυτή δεν απηχεί ούτε τον ίδιο τον τίτλο της εν λόγω κατηγορίας ούτε τον ορισμό που της δίδεται. Πράγματι, σε σχέση με την κατηγορία αυτή διαλαμβάνεται ότι «[έ]να τάξο χαρακτηρίζεται “[σ]χεδόν απειλούμενο” στην περίπτωση που έχει αξιολογηθεί βάσει των κριτηρίων [σχετικά με το μέγεθος και την εξέλιξη του πληθυσμού, τη γεωγραφική κατανομή του και την ποσοτική ανάλυση] και δεν πληροί, προς το παρόν, τα κριτήρια των κατηγοριών “[κ]ρισίμως κινδυνεύον”, “[κ]ινδυνεύον” ή “[τ]ρωτό” αλλά είναι κοντά στο να πληροί τα κριτήρια των κατηγοριών της ομάδας “[α]πειλούμενα” ή είναι πιθανόν να τα πληροί στο άμεσο μέλλον».
- 80 Εξάλλου, υπογραμμίζεται επίσης ότι, μολονότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας υπενθυμίζει ότι, όσον αφορά τους κινδύνους, η κατηγορία «σχεδόν απειλούμενο» ανήκει στη δεύτερη βαθμίδα της κατηγοριοποίησης του εν λόγω καταλόγου, οι τίτλοι των κατηγοριών της υψηλότερης βαθμίδας κινδύνου, ήτοι «τρωτό», «κινδυνεύον», «κρισίμως κινδυνεύον», «εκλιπόν στο φυσικό του περιβάλλον» και «εκλιπόν», δείχνουν ότι η κατάταξη της πουπουλόπαπιας στις ως άνω κατηγορίες δεν μπορεί να αποδείξει ούτε ότι το εν λόγω είδος βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση ούτε ότι δεν προκαλεί καμία ανησυχία.
- 81 Επιπροσθέτως, η Επιτροπή αναφέρεται σε διάφορες μελέτες οι οποίες κατ’ ουσίαν αντικρούουν, στην πλειονότητά τους, τον ισχυρισμό της Δημοκρατίας της Φινλανδίας ότι ήταν σε θέση να εγγυηθεί τη διατήρηση του πληθυσμού που υπάρχει στον μεταναστευτικό διάδρομο Βαλτικής Θάλασσας/Θάλασσας του Wadden σε «ικανοποιητικό επίπεδο» κατά την έναρξη των εαρινών περιόδων θήρας στο χρονικό διάστημα από το 2011 έως το 2015.
- 82 Για τα έτη μετά το 2015 δεν αμφισβητείται ότι η IUCN, η BirdLife International, η Wetlands International και ο φινλανδικός «κόκκινος κατάλογος», για τον οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 71 της παρούσας απόφασης, κατέταξαν την πουπουλόπαπια σε κατηγορίες υψηλότερου κινδύνου.
- 83 Επιπλέον, η ύπαρξη πτωτικής τάσης του πληθυσμού ενός συγκεκριμένου είδους δεν αρκεί βεβαίως αφ’ εαυτής για να αποδειχθεί ότι ο πληθυσμός βρίσκεται σε μη ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης. Εντούτοις, όταν από πρόσθετα στοιχεία δεν προκύπτει ότι, για άλλους λόγους, η κατάσταση διατήρησης πρέπει παρά ταύτα να θεωρηθεί ικανοποιητική, δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο πληθυσμός διατηρείται σε «ικανοποιητικό επίπεδο».
- 84 Πρέπει ακόμη να προστεθεί, όσον αφορά την ερμηνεία της οδηγίας περί πτηνών και της οδηγίας για τους οικοτόπους, ότι, μολονότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει στη νομολογία του, σε σχέση με τη δεύτερη οδηγία, τη δυνατότητα χορηγήσεως κατά παρέκκλιση αδειών σε περίπτωση μη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης, εντούτοις, αφενός, η χορήγηση τέτοιων παρεκκλίσεων μπορεί να γίνεται μόνον υπό εξαιρετικές περιστάσεις και, αφετέρου, πρέπει επίσης να εκτιμάται υπό το πρίσμα της αρχής της προφύλαξης (πρβλ., όσον αφορά την οδηγία για τους οικοτόπους, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2019, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, C-674/17, EU:C:2019:851, σκέψεις 68 και 69 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, μολονότι η ερμηνεία των ως άνω δύο οδηγιών ενσωματώνει τις ιδιαιτερότητες καθεμιάς εξ αυτών, εντούτοις δεν μπορεί να θεωρηθεί αποκλίνουσα κατά το μέτρο που, εντός των ορίων που απορρέουν από τις εν λόγω ιδιαιτερότητες, περιλαμβάνει παρόμοιες εκτιμήσεις που αφορούν, ιδίως, το αντίστοιχο σύστημα προστασίας.

- 85 Όσον αφορά τα σχέδια διαχείρισης που καταρτίστηκαν και τέθηκαν σε εφαρμογή στη Φινλανδία το 2017 και το 2018 και τα οποία στηρίζονται στον οδηγό, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, μολονότι αυτός δεν έχει δεσμευτική νομική ισχύ, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το Δικαστήριο ως βάση αναφοράς. Εξάλλου, στον οδηγό διευκρινίζεται ότι τα σχέδια που μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή δεν απολαμβάνουν «αυτοτελούς νομικού καθεστώτος» κατά την έννοια της οδηγίας περί πτηνών. Ως προς το ζήτημα αυτό, επισημαίνεται ακόμη ότι το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι, μολονότι οι οικονομικές και ψυχαγωγικές απαιτήσεις μνημονεύονται στο άρθρο 2 της οδηγίας, η διάταξη αυτή δεν αποτελεί αυτοτελή εξαίρεση από το καθεστώς προστασίας που θεσπίζει η οδηγία περί πτηνών (αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1987, Επιτροπή κατά Βελγίου, 247/85, EU:C:1987:339, σκέψη 8^ο της 8ης Ιουλίου 1987, Επιτροπή κατά Ιταλίας, 262/85, EU:C:1987:340, σκέψη 8, και της 28ης Φεβρουαρίου 1991, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-57/89, EU:C:1991:89, σκέψη 22).
- 86 Τέλος, μολονότι, στο πλαίσιο της εξέτασης της προϋπόθεσης σχετικά με την ανυπαρξία άλλης ικανοποιητικής λύσης κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών, το Δικαστήριο δέχθηκε, στη σκέψη 35 της απόφασης της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Επιτροπή κατά Φινλανδίας (C-344/03, EU:C:2005:770), ότι, «μολονότι είναι αληθές ότι οι κυνηγοί συμβάλλουν θετικά στη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, θηρεύοντας την άνοιξη μικρά αρπακτικά προκειμένου να αποδώσει περισσότερο η φωλεοποίηση της πουπουλόπαπιας, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η λειτουργία που επιτελούν είναι δυνατή μόνον υπό τον όρον μη απαγορεύσεως της θήρας της πουπουλόπαπιας κατά την εαρινή περίοδο», εντούτοις η εκτίμηση αυτή ισχύει, όπως επισήμανε η Επιτροπή, ενόσω το κράτος μέλος δεν εγγυάται τη διατήρηση του σχετικού πληθυσμού σε «ικανοποιητικό επίπεδο». Εξάλλου, ακόμη και αν αποδεικνυόταν ότι οι θετικές συνέπειες ενός σχεδίου διαχείρισης στον πληθυσμό ενός προστατευόμενου είδους εξουδετερώνουν τις αρνητικές συνέπειες της θήρευσης στον πληθυσμό αυτό, το κράτος μέλος οφείλει εντούτοις, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 6 της οδηγίας περί πτηνών, να λάβει τα μέτρα που εφαρμόζονται στους διάφορους παράγοντες που μπορούν να επιδράσουν στο επίπεδο του πληθυσμού του συγκεκριμένου είδους.
- 87 Κατά συνέπεια, από τα επιχειρήματα που ανέπτυξαν οι διάδικοι και από τα επιστημονικά στοιχεία που προσκομίστηκαν προς στήριξή τους δεν μπορεί να αποδειχθεί, όπως όφειλε να αποδείξει η Δημοκρατία της Φινλανδίας, ότι κατά τον χρόνο χορήγησης των επίδικων αδειών η εθνική αρχή διέθετε εδραιωμένες επιστημονικές γνώσεις από τις οποίες προέκυπτε ότι ο πληθυσμός του επίμαχου είδους εξακολουθούσε να παραμένει σε «ικανοποιητικό επίπεδο», προκειμένου η εκμετάλλευση να μπορεί να θεωρηθεί «ορθολογική».
- 88 Από τα ανωτέρω προκύπτει επίσης ότι δεν πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με την «ορθολογική εκμετάλλευση» κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.

Επί της προϋποθέσεως σχετικά τις «μικρές ποσότητες»

- 89 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται όταν η κατ' εξαίρεση επιτρεπόμενη θήρευση πτηνών δεν διασφαλίζει τη διατήρηση του πληθυσμού του συγκεκριμένου είδους σε ικανοποιητικό επίπεδο (πρβλ. απόφαση της 21ης Ιουνίου 2018, Επιτροπή κατά Μάλτας, C-557/15, EU:C:2018:477, σκέψη 66).
- 90 Επιπροσθέτως, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, «με βάση τις τρέχουσες επιστημονικές γνώσεις, πρέπει να θεωρείται ως “μικρή ποσότητα”, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας [περί πτηνών], η σύλληψη αριθμού [...] της τάξεως του 1 % για τα είδη των οποίων επιτρέπεται η θήρα, νοουμένου ως “σχετικού πληθυσμού”, όσον αφορά τα αποδημητικά είδη, του πληθυσμού των περιοχών από τις οποίες προέρχονται οι μεγαλύτερες ποσότητες που διέρχονται από την περιοχή για την οποία ισχύει η εξαίρεση και κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής της εξαιρέσεως» (απόφαση της 21ης Ιουνίου 2018, Επιτροπή κατά Μάλτας, C-557/15, EU:C:2018:477, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 91 Ως προς το ζήτημα αυτό, πρέπει να επισημανθεί, πρώτον, ότι στην απόφαση της 21ης Ιουνίου 2018, Επιτροπή κατά Μάλτας (C-557/15, EU:C:2018:477), το Δικαστήριο επέμεινε στην «περιοχή για την οποία ισχύει η εξαίρεση και [...] τη διάρκεια ισχύος αυτής της εξαίρεσεως». Δεύτερον, οι επίδικες άδειες δεν αφορούν το προστατευόμενο είδος ενόσω μεταναστεύει, αλλά τα πτηνά του είδους αυτού κατά τον χρόνο που αρχίζει η αναπαραγωγή και, επομένως, κατά τον χρόνο που δεν μετακινούνται. Ως προς το ζήτημα αυτό, το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας περί πτηνών διευκρινίζει ότι η οδηγία «εφαρμόζεται στα πτηνά, τα αυγά τις φωλιές και τους οικοτόπους τους». Τρίτον, η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με τη διατήρηση των πτηνών πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της αρχής της προφύλαξης, η οποία αποτελεί ένα από τα θεμέλια της πολιτικής υψηλού επιπέδου προστασίας που ακολουθεί η Ένωση στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 191, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-573/08 R, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:775, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και διάταξη της 20ής Νοεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-441/17 R, EU:C:2017:877, σκέψεις 42 και 61). Κατά συνέπεια, η αρχή αυτή επιτάσσει να αποφεύγεται η υπερεκτίμηση των διαθέσιμων προς εκμετάλλευση πτηνών και να εφαρμόζονται μέθοδοι υπολογισμού που καθιστούν δυνατή με βεβαιότητα την τήρηση ορίου της τάξεως του 1 %.
- 92 Επομένως, στο μέτρο που τα αποδημητικά είδη δεν μετακινούνται κατά την περίοδο αναπαραγωγής πρέπει, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής και για τους σκοπούς της ερμηνείας της εξαίρεσης του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών, να εξομοιώνονται με τα καθιστικά είδη.
- 93 Επιπλέον, το γεγονός και μόνον ότι ένα κράτος μέλος είναι το μόνο που επιτρέπει μια συγκεκριμένη πρακτική δεν μπορεί να συνεπάγεται ότι το κράτος μέλος αυτό μπορεί να οικειοποιηθεί το σύνολο της διαθέσιμης ποσόστωσης. Για τον λόγο αυτόν, πρέπει να εξετάζεται υποθετικώς ποια θα μπορούσαν να είναι τα άλλα κράτη μέλη που θα επιθυμούσαν να επωφεληθούν από την ποσόστωση και να επιφυλάσσεται ανάλογο τμήμα της σε κάθε ένα από αυτά.
- 94 Εν προκειμένω, αντί να στηρίξει τους υπολογισμούς της στο σύνολο του μεταναστευτικού πληθυσμού στη Βαλτική Θάλασσα/Θάλασσα του Wadden, η Δημοκρατία της Φινλανδίας όφειλε να χρησιμοποιήσει ως βάση αναφοράς τον πληθυσμό του επίμαχου είδους που φωλεοποιεί στις νήσους της επαρχίας Åland.
- 95 Επομένως, κατά την ημερομηνία αναφοράς, οι αρχές της επαρχίας Åland δεν διέθεταν τα δεδομένα που θα τους έδιναν τη δυνατότητα ορθού υπολογισμού της ποσότητας πτηνών του επίμαχου πληθυσμού που μπορούσε να θηρευθεί.
- 96 Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι υπό τις συνθήκες αυτές η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν τήρησε την προϋπόθεση σχετικά με τις «μικρές ποσότητες» την οποία προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.
- 97 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, διαπιστώνεται ότι η Δημοκρατία της Φινλανδίας, επιτρέποντας κατ'επανάληψη, από το 2011 έως και το 2019, τη χορήγηση αδειών εαρινής θήρας της αρσενικής πουπουλόπαπιας (*Somateria mollissima*) στην επαρχία Åland (Φινλανδία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 4, και από το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας περί πτηνών.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 98 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Δημοκρατίας της Φινλανδίας στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Η Δημοκρατία της Φινλανδίας, επιτρέποντας κατ' επανάληψη, από το 2011 έως και το 2019, τη χορήγηση αδειών εαρινής θήρας της αρσενικής πουπουλόπαπιας (*Somateria mollissima*) στην επαρχία Åland (Φινλανδία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 7, παράγραφος 4, και από το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.
- 2) Καταδικάζει τη Δημοκρατία της Φινλανδίας στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)